

FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESTÜLET
☒: 1358 Budapest, Széchenyi rakpart 19.
☎: 441-6501

Ügyszám: 873/2009/Pan.

A Független Rendészeti Panasztestület

24/2010. (I. 13.) számú

állásfoglalása

A Független Rendészeti Panasztestület (a továbbiakban: Testület) budapesti lakos panaszos¹ 2009. szeptember 9-én előterjesztett **panaszát** a 2010. január 13-án – Fráterné dr. Ferenczy Nóra testületi tag távollétében – megtartott zárt ülésén hozott döntése alapján

á t t e s z i

az intézkedést foganatosító szerv – a Balatonfüredei Rendőrkapitányság – vezetőjéhez.

A vizsgált ügyben alapjogot sértő intézkedés nem állapítható meg.

A Testület állásfoglalása ellen jogorvoslatnak helye nincs.

Indokolás

I.

A panaszos 2009. szeptember 9-én a Balatonfüredei Rendőrkapitányságon személyesen panaszt tett a rendőrkapitányság járőre ellen, a vele szemben aznap történt közlekedésrendészeti intézkedés miatt. A panaszos kérte, hogy ügyében a Testület folytasson vizsgálatot, ezért a rendőrkapitányság vezetője a panaszeljárást felfüggesztette. Az iratok az ORFK Ellenőrzési Szolgálat közvetítésével 2009. október 6-án érkeztek a Testülethez.

A panaszos előadta, hogy 2009. szeptember 9-én édesanyja társaságában személygépjárművel közlekedett Balatonfüreden. Amikor az Áruházi útnál megpróbáltak bekanyarodni „nagyon furcsa hangot hallottak az autó kerekeitől”. Megijedtek és nem tudták, hogy mehetnek-e tovább. Az áruháznál lévő DM bolt

¹ Az Rtv. 93/A. § (8) bekezdése értelmében a panaszos személyes adatait töröltük.

vezetőjét ismerték, ezért oda akart bemenni a panaszos, hogy segítséget kérjen. Ezalatt édesanyja az autóban maradt. Közben kiderült, hogy az említett ismerős már nem dolgozik az üzletben.

A panaszos – mint írta – hibát követett el, mert amíg segítséget vártak, vásárolt két terméket a boltban, és amikor a rendőr kollégák megérkeztek, már csak a vásárlását látták. Megemlítette viszont, hogy az elakadásjelző villogott az autón. A rendőr minden kérdés nélkül a papírjait kérte, majd 15000 Ft helyszíni bírságot állapított meg. A panaszos kérte őt, hogy segítsen, mert nem tudják, hogy mehetnek-e tovább, legalább hallgassa meg a motort. A rendőr azonban elutasítóan csak annyit mondott, hogy ő nem autószerelő. A panaszos elfogadta a helyszíni bírságot, a helyzet ellenére, mivel ha nem vásárolt volna, akkor sem történt volna semmi, az autó ugyanott állt volna, a már említett ok miatt. A panaszos úgy érezte, hogy nem jogos a helyszíni bírság, de hangsúlyozta, hogy nem ez ellen, hanem a rendőrségi intézkedés ellen szeretett volna panaszt tenni, személyesen az intézkedő rendőr ellen. Álláspontja szerint az intézkedés minősíthetetlen cinizmussal folyt. Valóban megbánhatta az intézkedő rendőrt, mivel azon kérdésére, hogy hogyan tehetne panaszt ellene, áthúzta a helyszíni bírság papírt és mondta, hogy feljelenti. A panaszos nem ismerte a vonatkozó szabályokat és azokat a rendőr többszöri kérésére sem közölte vele. A jogairól csak később, a rendőrkapitányságon szerzett tudomást.

A rendőr azt mondta, hogy ha panasszal él, akkor csak feljelenteni tudja. A panaszos kérdezte, hogy mi köze a kettőnek egymáshoz, mivel nem a helyszíni bírság ellen tiltakozott. Kérte, hogy legyen helyszíni bírság, a rendőr viszont elzárkózott ez elől és felszólította, hogy menjen be a rendőrsre. A panaszos elképesztőnek és minősíthetetlen tartja ezt a bánásmódot.

Kérte, hogy a helyszíni bírság megfizetésével legyen lezárható az ügy. Kérte azt is, hogy a rendőrt részesítsék kommunikációs tréningben, hogy majdan segítséget próbáljon nyújtani, és a jogokat ismertesse.

II.

A Testület rendelkezésére áll a rendőr által tett feljelentés másolata, amely a Testülethez október 29-én érkezett. A jelentés a következőket tartalmazza.

A szabálysértés 2009. szeptember 9-én 14 óra 12 perckor történt. A rendőr szolgálata teljesítése során észlelte, hogy a Balatonfüred, Jókai utca és Petőfi út kereszteződésénél, illetve onnan 15 méter távolságra, a jobb oldali forgalmi sávban, a DM üzlet előtt, egy személygépkocsi elakadásjelzőjét használva az úttesten várakozik, akadályozza a forgalmat, torlódást okoz a kereszteződésben is. A gépjármű tulajdonosa nem tartózkodott a jármű mellett. Az intézkedés során a DM üzletből jött ki, kezében bevásárlótáskákkal. Elmondta, hogy műszaki hiba történt a gépjárművel, ezért állt meg tiltott helyen és csak ezért akadályozza a forgalmat.

A rendőr és társa segítséget ajánlott fel, miszerint hívnak autómentőt, de a panaszos ezt nem fogadta el, közölte, hogy ő majd megoldja a problémáját. A rendőr – mivel a helyszínen nem tudta megállapítani, hogy ténylegesen műszaki hibás-e a gépkocsi, továbbá a panaszos a segítséget sem fogadta el, valamint az áruházban vásárolt, miközben tiltott helyen parkolt a gépkocsival – közölte, hogy helyszíni bírsággal kívánja sújtani, amit 15.000,- Ft-ban állapított meg. A panaszos erre azt válaszolta, hogy panasszal él az intézkedéssel szemben, véleménye szerint nem követett el szabálysértést. A rendőr ezt a kijelentést úgy értékelte, hogy a szabálysértés elkövetését nem hajlandó elismerni. Közölte a panaszossal, hogy közúti közlekedés kisebb fokú megsértése szabálysértés elkövetése miatt feljelentést tesz ellene, ezt ő nem vette tudomásul, kijelentette, hogy az intézkedés ellen panasszal kíván élni. A rendőr tájékoztatta, hogy az intézkedés elleni panaszát a Balatonfüredi Rendőrkapitányságon megteheti. Ez után a panaszos – a korábban műszaki hibásnak mondott gépkocsijával – a Balatonfüredi Rendőrkapitányságra távozott.

III.

A testület álláspontja szerint a kifogásolt rendőri intézkedés érintette a panaszos emberi méltósághoz és tisztességes eljáráshoz fűződő alapvető jogát.

1) A Testület eljárását a Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (a továbbiakban: Rtv.) a IX. fejezetében, a jogorvoslatok cím alatt szabályozza. Az Rtv. 92. §-ának (1) bekezdése szerint: „Akinek az e törvény IV., V. és VI. fejezetében meghatározott kötelezettség megsértése, a rendőri intézkedés, annak elmulasztása, a kényszerítő eszköz alkalmazása (e fejezet alkalmazásában, a továbbiakban együtt: intézkedés) alapvető jogát sértette – választása szerint – panasszal fordulhat az intézkedést foganatosító rendőri szervhez, vagy kérheti, hogy panaszát az országos rendőrfőkapitány a Testület által lefolytatott vizsgálatot követően bírálja el.”

A következő bekezdések további rendelkezéseket tartalmaznak: „(2) Akinek az intézkedés jogát vagy jogos érdekét érintette, panasszal fordulhat az intézkedést foganatosító rendőri szervhez.”

A Testület hatásköre a szabálysértés gyanúját keltő magatartás megítélésére, a szabálysértésekről szóló 1999. évi LXIX. törvény (a továbbiakban: szabálysértési törvény) hatálya alá tartozó hatósági intézkedések vizsgálatára nem terjed ki, ezért a panaszosnak a szabálysértési eljárással kapcsolatos részeit érdemben nem értékelhette. Csupán a szabálysértési feljelentést megelőző helyszíni intézkedések jogszerűségét és szakszerűségét vizsgálhatta.

Tényként állapítható meg, hogy a panaszos – később műszaki hibára hivatkozva – gépjárművét a közúton, elakadásjelzőjét használva várakoztatta. A Testület, mellőzve a gépjárművezető cselekményének jogi minősítését, megállapította, hogy a helyzet a szabálysértés miatti rendőri fellépést egyértelműen indokolta tette.

A panasz számos ellentmondást tartalmaz:

- A panaszos állítása szerint megijedt a járműből érkező ismeretlen hangoktól, ez mégsem zavarta abban, hogy az áruházban vásároljon.
- Úgy érezte, hogy nem jogos a helyszíni bírság, később mégis arra kérte a rendőrt, hogy alkalmazzon inkább helyszíni bírságot, minthogy feljelentést tegyen.
- Súlyos ellentmondás végül, hogy az intézkedés befejezése után, a műszaki hibásnak mondott gépjárművel akadálytalanul elhajtott a helyszínről.

2) A panaszos azt állította, hogy a műszaki hiba elhárítása érdekében segítséget kért a rendőrtől, aki ezt elutasította.

Az Rtv. A Rendőrség segítségnyújtási kötelezettsége cím alatt, a 24. § (1) bekezdésében a következőt rendeli: „A rendőr köteles a feladatkörébe tartozó segítséget, illetőleg a hozzáfordulónak a tőle elvárható felvilágosítást megadni.”.

A Testület álláspontja szerint, a műszaki hiba elhárítása nem tartozik a rendőr feladatkörébe, az azonban elvárható, hogy a hiba elhárításának érdekében a hozzá forduló kérésére szakembert, autómentőt hívjon. A panaszos állításával szemben a rendőri jelentés azt tartalmazza, hogy felajánlották az autómentő értesítését, de a panaszos erre nem tartott igényt.

A Testület a rendőri állítást fogadta el, mert – mint az a fentiekből is kiderült – a panaszos által előadottak több helyen is ellentmondásosak, így életszerűbbnek tartotta azt a rendőri állítást, mely szerint ő felajánlotta az autómentő kihívását, ezt azonban a panaszos elutasította. Ezt támasztja alá az a tény is, hogy a panaszos az intézkedés végeztével a műszaki hibásnak mondott gépjárművel távozott a helyszínről.

3) A panasz szerint az intézkedés minősíthetetlen cinizmussal folyt, a rendőr nem tájékoztatta a panaszost a vonatkozó szabályokról, és jogairól is csak később, a rendőrkapitányságon szerzett tudomást. A panaszos szerint az ő magatartása miatt a rendőr „megbántódott” és csak „sértődöttségéből” tett ellene feljelentést a helyszíni bírság alkalmazása helyett. A rendőri jelentés arról számol be, hogy a panaszos nem ismerte el a szabálysértés elkövetését, a rendőr közölte a panaszossal, hogy ebben az esetben nem tehet mást, mint hogy közúti közlekedés kisebb fokú megsértése szabálysértés elkövetése miatt feljelentést tesz ellene. A panaszos ezt sem akarta tudomásul venni, kijelentette, hogy az intézkedés ellen panasszal kíván élni és a rendőr tájékoztatása alapján bement a helyi rendőrkapitányságra, ahol panaszát elő is terjesztette.

A szabálysértésekről szóló 1999. évi LXIX. törvény a helyszíni bírság cím alatt, a 137. §-ában rendelkezik arról, hogy: „Ha az elkövető vagy a gépjármű üzemben tartója a helyszíni bírság kiszabását nem veszi tudomásul, a szabálysértési eljárást az egyébként irányadó rendelkezések szerint kell lefolytatni.”, azaz vele szemben a szabálysértési eljárás lefolytatásához szükséges, a törvény 82. §-ának (1) bekezdésében írt feljelentést kell tenni.

A rendőr a szabálysértési feljelentést a fentieknek megfelelően megtette.

A panasz azon részét illetően, mely szerint a rendőr nem tájékoztatta a panaszost jogairól és panasztételi lehetőségeiről a Testület nem tudott megnyugtatóan állást foglalni az egymással ellentmondó állítások miatt, ezért a panasz áttételéről döntött.

A Testület szintén nem tudott megnyugtatóan állást foglalni az egymással ellentmondó állítások miatt azzal a panaszosi állítással kapcsolatban, mely szerint az intézkedés „cinizmussal folyt”, illetve, hogy a rendőr „megsértődött”, ezért a panasz áttételéről döntött.

IV.

A Testület megállapítása szerint a vizsgált ügyben alapjogot sértő intézkedés nem állapítható meg, ezért a Testület a Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény 93.§ (2) bekezdése szerint a panasz áttételéről döntött.

Budapest, 2010. január 13.

Dr. Kaltenbach Jenő sk.

elnök,
előadó testületi tag

Dr. Juhász Imre sk.

elnökhelyettes,
testületi tag

Dr. Féja András sk.

testületi tag

Dr. Kádár András Kristóf sk.

testületi tag